

**Вищий навчальний заклад «Приватне акціонерне товариство  
«Львівський інститут менеджменту»  
Кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»**

|                                         |                                            |
|-----------------------------------------|--------------------------------------------|
| рівень вищої освіти                     | другий (магістерський) рівень              |
| галузь знань                            | 07 «Управління та адміністрування»         |
| спеціальність                           | 073 «Менеджмент»                           |
| освітньо-професійна програма            | «Менеджмент організацій і адміністрування» |
| кількість кредитів ЄКТС                 | 3 (90 год.)                                |
| форма навчання                          | очна (денна), заочна                       |
| компонент освітньо-професійної програми | нормативна                                 |
| цикл підготовки                         | професійний                                |
| мова викладання                         | українська                                 |

**Керівник курсу:**

|                                                                                           |                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, вчене звання</b> | Янків Мирон Дмитрович, доктор економічних наук, професор                                                           |
| <b>Контактний телефон</b>                                                                 | 050-430-05-64                                                                                                      |
| <b>E-mail:</b>                                                                            | myankiv@gmail.com                                                                                                  |
| <b>Адреса викладання дисципліни</b>                                                       | вул. Ліська, 16, м. Львів, 79018<br>кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу<br>Львівський інститут менеджменту |
| <b>Кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>                                             | менеджменту та міжнародного бізнесу                                                                                |
| <b>Графік консультацій</b>                                                                | згідно графіку консультацій                                                                                        |

**ОПИС ДИСЦИПЛІНИ**

**Обсяг навчальної дисципліни (модуля)**

Кількість кредитів 3 / 90 год., із них:

Лекції (год.) – 16

Семінарські заняття (год.) – 0

Практичні заняття (год.) – 16

Самостійна робота (год.) – 58

Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит

Дисципліна «Корпоративне управління» спрямована на вивчення значення корпорація є особливою формою організації підприємницької діяльності в основі якої є поєднання капіталів в акціонерній формі. Формування ринкових механізмів управління економікою, процеси приватизації привели до появи у нашій країні великої кількості акціонерних товариств. При цьому відчувається нестача кваліфікованих кадрів, здатних керувати як самим акціонерним товариством, так і поведінкою його акціонерів та зацікавлених сторін. Вивчення основ та особливостей корпоративного управління дозволяє розуміти задачі усіх учасників цих відносин і будувати ефективні моделі управління цими відносинами.

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є теоретичні основи корпоративного управління, інституційні та інформаційні інструменти забезпечення функціонування системи корпоративного управління.

**Мета** вивчення дисципліни – формування системи наукових поглядів на організацію та функціонування підприємств корпоративного сектору економіки, а також набуття економіко правових компетентностей у сфері управління корпораціями, регулювання соціально-економічних відносин між стейкхолдерами, принципалами та менеджерами.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних принципів корпоративного управління, яке дозволяє майбутнім фахівцям приймати обґрунтовані рішення щодо управління, організації, регулювання та мотивації всіх учасників корпоративних відносин;
- вивчення закономірностей побудови корпоративних органів управління, що дає можливість організовувати роботу органів управління акціонерним товариством, визначати та розподіляти компетенції між різними керівними органами для ефективної взаємодії між ними;
- усвідомлення проблеми конфлікту інтересів посадових осіб акціонерного товариства та його принципалів і з'ясування на цій основі механізмів подолання опортунізму найманих управлінців, дисциплінування їх в інтересах власника, а також способів мінімізації агентських витрат;
- розуміння соціально-економічної ролі стейкхолдерів у корпорації, що становить підґрунтя гармонізації соціально-економічних інтересів акціонерів корпорації та груп зацікавлених осіб, а також є ефективним способом протидії зловживанням під час реорганізації акціонерних товариств;
- орієнтування в основних законодавчих та нормативних актах, які регламентують діяльність корпоративних підприємств в Україні та за її межами;
- набуття навичок управління фінансовою діяльністю корпорації, формування та реалізації дивідендної політики;
- засвоєння методології самостійного аналізу корпоративних відносин з метою використання набутих знань у майбутній професійній діяльності

### Навчальний контент

| №з/п | Теми                                                        | Результати навчання                                                                                                                    |
|------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.   | <b>Тема 1.</b> Теоретичні основи корпоративного управління. | <b>Знати :</b><br>- принципи корпоративного управління;<br>- принципи організації та функціонування органів корпоративного управління; |
| 2.   | <b>Тема 2.</b> Зовнішня сфера                               |                                                                                                                                        |

|    |                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | корпоративного управління.                                                          | - моделі корпоративного управління в сучасних умовах;<br>- основні елементи та методи корпоративного контролю;<br>- методи оцінки економічної ефективності корпоративного управління.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 3. | <b>Тема 3.</b> Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління. | <b>Вміти :</b><br>загалом передбачається, що отриманих студентами знань буде досить для самостійного критичного аналізу корпоративного управління на підприємстві, та застосування загальноприйнятих принципів корпоративного управління в діяльності акціонерного товариства. Крім того, передбачається, що студент буде достатньо підготовлений для проведення самостійного прикладного дослідження, а також для викладання цього предмету в установах вищої освіти. |
| 4. | <b>Тема 4.</b> Стратегічне управління корпораціями.                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 5. | <b>Тема 5.</b> Оцінювання ефективності корпоративного управління.                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

### Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Навчальна та робоча програми.
2. Навчальний посібник, підручник, курс лекцій, презентації.
3. Методичні рекомендації до семінарських занять із курсу.
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
5. Завдання для контрольних (модульних) робіт та питання на іспит.

### Компетентності та результати навчання згідно ОПП, формуванню яких сприяє дисципліна

#### Інтегральна компетентність (ІК):

|    |                                                                                                                                                                                                |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ІК | Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог. |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Загальні компетентності:

|       |                                                          |
|-------|----------------------------------------------------------|
| ЗК 04 | Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. |
| ЗК 06 | Здатність генерувати нові ідеї (креативність).           |

#### Спеціальні компетентності:

|       |                                                                                                                                                                                        |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| СК 01 | Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.                      |
| СК 02 | Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. |
| СК 04 | Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.                                                                                                                |
| СК 05 | Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.                                                                                                     |
| СК 07 | Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.                                                                                                  |
| СК 08 | Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.                                                                                                                 |
| СК 09 | Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.                                                    |
| СК 10 | Здатність до управління організацією та її розвитком.                                                                                                                                  |
| СК 13 | Здатність аналізувати і розв'язувати завдання щодо регулювання міжнародних економічних відносин.                                                                                       |

### Програмні результати навчання:

|        |                                                                                                                                                                                                            |
|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ПРН 01 | Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.                                                   |
| ПРН 02 | Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.                                                                                                                               |
| ПРН 03 | Проектувати ефективні системи управління організаціями.                                                                                                                                                    |
| ПРН 05 | Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.                                                                                                                                   |
| ПРН 06 | Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. |
| ПРН 07 | Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.                                                             |
| ПРН 09 | Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.                                                                                                                           |
| ПРН 11 | Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.                                                                                                                                  |
| ПРН 12 | Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).                                                                                                                                   |
| ПРН 13 | Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).                                                                            |
| ПРН 15 | Здатність застосовувати принципи, підходи та методи управління формуванням та використанням потенціалу підприємства.                                                                                       |
| ПРН 18 | Вміти виявляти ключові характеристики міжнародних економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.                                                                           |

### Політика оцінювання

Політика оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється з дотриманням принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

**Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Роботи слід здавати у зазначені терміни. За порушення термінів здачі завдань знижується бал. Перескладання підсумкового контролю відбувається із дозволу навчального відділу за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування).

**Політика щодо академічної доброчесності.** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час проміжного та підсумкового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

**Політика щодо відвідування.** Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно із погодженням викладача. За відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування по темі лекції / практичного заняття.

### Міждисциплінарні зв'язки

**Пререквізити:** базові знання з дисциплін: «Менеджмент організацій», «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією», «Охорона праці в галузі», що необхідні для опанування компетентностями.

**Постреквізити:** знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни, будуть використовуватись при опануванні: «Управління проектами», «Управління якістю», «Фінансовий менеджмент», «Стратегічний менеджмент», а також при проходженні виробничої практики.

### Рекомендована література

#### Базова

1. Андрушків Б. М., Черничинець С. П. Корпоративне управління : Навч. посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ. К. : Кондор, 2011. 528 с.
2. Ігнат'єва І.А., Гарафонов О. І. Корпоративне управління : Підручник. Затвердж. МОНУ для студ. ВНЗ. К. : ЦУЛ, 2013. 600 с.
3. Корпоративне управління : конспект лекцій / укладачі: Г. А. Мішеніна, Ю. Т. Матвєєва. Суми : Сумський державний університет, 2018. 212 с.
4. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З. Б. Живко, О. Р. Сватюк, М. І. Копитко; за заг. ред. З. Б. Живко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.
5. Корпоративне управління. Методичні рекомендації до практичних завдань та самостійної роботи для студентів усіх спеціальностей другого (магістерського) рівня / укл. О. Ю. Велика; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 41 с.
6. Мальська М.П., Мандюк Н. Л., Занько Ю. С. Корпоративне управління: теорія та практика : Підручник. К. : ЦУЛ, 2012. 360 с.
7. Мальська М.П., Мандюк Н. Л., Занько Ю. С. Управління діяльністю підприємств корпоративного типу (АТ і ТзОВ) : підручник. К. : ЦУЛ, 2013. 290 с.

#### Допоміжна

8. Велика О. Ю. Основні відмінності між приватними та публічними акціонерними товариствами. *Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця*: матер. міжнар. наук.-практ. конф., 31 травня-1 червня 2018 р.: тези доп. - Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. С. 21-22.
9. Велика О. Ю. Особливості сучасного корпоративного управління в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне наукове фахове видання*. 2018. Вип. 22. С. 282-286. URL: <http://globalnational.in.ua/archive/22-2018/56.pdf>
10. Ігнат'єва І.А., Гарафонов О.І. Корпоративне управління : підручник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 600 с.
11. Козирєва О.В. Конспект лекцій з дисципліни Корпоративне управління для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності). Харків: НФаУ. 2018. 295 с.
12. Отенко І. П., Чепелюк М. І. Корпоративна культура: міжнародний та трансформаційний аспекти : монографія. Електрон. текстові дан. (1,18 МБ). Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 242 с.

### **Інформаційні ресурси**

13. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
14. Про акціонерні товариства. Закон України від 17.09.2008 № 514-VI / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
15. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
16. Господарський кодекс України. / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
17. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua. URL : <http://www.management.com.ua/cm/>
18. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL : <https://www.nssmc.gov.ua/>